

DOKUMENTTITTEL			
Utkast versjon 3 - lokal forskrift - utslipp fra avløpsanlegg < 50 pe			
GÅR TIL		FORFATTER(E)	
Nordre Fosen Vannområde, v/Arild Busch og Liv Heide		Dag Erik Håvimb	
PROSJEKTTITTEL		CLASSIFICATION	
Rådgivning lokal forskrift Nordre Fosen Vannområde		Restricted	
PROSJEKTNR.	DOKUMENTNR.	ANTALL SIDER	DATO SIST ENDRET
970120102 – CSID 116248	Utkast	111	2019-03-11

Hjemmel: Fastsett av **NN kommunestyre DATO** med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, jf. forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 12-6.

Innhold

§ 1. FORMÅL	2
§ 2. VIRKEOMRÅDE	2
§ 3. FORURENSNINGSMYNDIGHET	2
§ 4. DEFINISJONER	2
§ 5. KRAV OM SØKNAD OG UTSLIPPSTILLATELSE	3
§ 6. INNHOLD I SØKNAD OM UTSLIPPSTILLATELSE	4
§ 7. BEHANDLING AV SØKNAD	4
§ 8. AVLØPSANLEGGET	5
§ 9. KRAV TIL UTSLIPPET	5
§ 10. UTSLIPPSSTEDET	6
§ 11. LUKT.	6
§ 12. DOKUMENTASJON AV RENSEEVNE	7
§ 13. KRAV TIL PLANLEGGING, PROSJEKTERING, DOKUMENTASJON OG UTFORMING	7
§ 14. FORSØKSANLEGG	8
§ 15. KRAV OM AVLØPSPLAN	9
§ 16. KRAV TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD	9
§ 17. KONTROLL AV RENSEEFFEKT	10
§ 18. DISPENSASJON	11
§ 19. ENDRING OG OMGJØRING AV TILLATELSE	11
§ 20. FORHOLDET TIL EKSISTERENDE UTSLIPP	11
§ 21. KLAGE	11
§ 22. IKRAFTTREDELSE	11

§ 1. Formål.

Denne forskriften setter krav til tekniske løsninger, renseevne, søknad om utslippstillatelse, samt krav til drift og vedlikehold, ved utslipp av sanitært avløpsvann i Bjugn, Indre Fosen, Osen, Roan, Ørland og Åfjord kommune.

Forskriften skal sikre likebehandling og forutsigbarhet i saksbehandlingen i forbindelse med utslipp av sanitært avløpsvann.

Krav til tekniske løsninger og rensing av avløpsvann er satt for å ivareta miljøhensyn, resipienter og brukerinteresser.

Denne forskriften gir også kommunene hjemmel for å kreve nødvendig utbedring av eksisterende avløpsanlegg.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, bedrifter og andre virksomheter med utslipp av sanitært avløpsvann mindre enn 50 pe, jf. forurensningsforskriftens § 12-1.

Forskriften og krav i denne gjelder ved etablering av nye utslipp, ved vesentlig økning av eksisterende utslipp, og ved vesentlig rehabilitering/ending av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann.

Virkeområdet er avgrenset til bygg som har innlagt vann eller på annen måte har utslipp av sanitært avløpsvann som kan medføre fare for forurensning.

Kravene i lokal forskrift erstatter kravene i forurensningsforskriften §§ 12-7 til 12-13. Øvrige bestemmelser i forurensningsforskriftens kapittel 12 er fortsatt gjeldende.

Bebyggelse der avløpet er tilkoplek offentlig avløpsanlegg er unntatt fra forskriften.

§ 3. Forurensningsmyndighet.

Kommunen er forurensningsmyndighet etter denne forskriften, og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av denne forskriften følges.

§ 4. Definisjoner.

- a) *Avløpsvann*: omfatter både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- b) *Sanitært avløpsvann*: Avløpsvann som i hovedsak skriver seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
- c) *Svartvann*: Avløpsvann fra vannklosett, eller andre kilder hvor urin og/eller fekalier normalt transporteres med vann.
- d) *Gråvann*: Den del av avløpsvannet fra vanlig husholdning som kan tilbakeføres til avløp fra kjøkken, bad og vaskerom. Klosettavløp er ikke inkludert.
- e) *Innlagt vann*: Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom ledning eller slange er ført innendørs. Med innlagt vann menes også innvendig røropplegg som forsynes av vann fra tank/beholder eller lignende (innvendig eller utvendig), hvor vann til tank/beholder bæres inn i bygningen. Tanker/beholdere med samlet volum inntil 25 l totalt går ikke under denne definisjon.
- f) *Den ansvarlige*: Den som er ansvarlig for virksomheten. Som ansvarlig regnes den som kan holdes ansvarlig, jf. forurensningsloven § 7.

- g) *Avløpsanlegg*: Ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett, renseanlegg, og utslippsanordning.
- h) *Offentlig avløpsanlegg*: Avløpsanlegg som er allment tilgjengelig for tilknytning.
- i) *Avløpsnett*: Et transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bolighus eller andre bygninger med innlagt vann.
- j) *Kildeseparering*: Når gråvann og svartvann ikke føres til samme renseanlegg eller tank.
- k) *Mannhull*: Et mannhull er en åpning i toppen av en slamavskiller eller en lukket tank. Et mannhull brukes for tilkomst av tømmeutstyr eller for inspeksjon av tanken.
- l) *Personekvivalent (pe)*: Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største forventede belastning.
- m) *BOF₅*: Biokjemisk oksygenforbruk, målt over 5 døgn. Dette er et mål på innhold av organisk stoff i vann.
- n) *Tot-P*: total fosfor (summen av alle fosforforbindelser). Dette er et mål på innhold av fosfor i vann.
- o) *Ortofosfat*: Løst fosfor (PO₄³⁻).
- p) *TKB*: Termotolerante koliforme bakterier. Indikator på forekomst av tarmbakterier fra mennesker eller dyr, herunder mulig innhold av sykdomsfremkallende mikroorganismer (bakterier, virus parasitter).
- q) *E. coli*: Escherichia coli. I likhet med TKB en indikator på forekomst av tarmbakterier fra mennesker eller dyr, og sykdomsfremkallende mikroorganismer (bakterier, virus parasitter).
- r) *Suspendert stoff*: Mål på innhold av partikler i avløpsvann.
- s) *Resipient*: Vannforekomst som mottar forurensninger fra avløpsanlegg. Resipient for infiltrasjonsanlegg er grunnvann. Resipient for andre typer anlegg kan være både grunnvann og overflatevann (bekk, elv, sjø, innsjø, tjern).
- t) *Helårs vannføring*: Med helårs vannføring menes vannføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt.
- u) *ADK-sertifisert*: Kurs i praktisk utførelse av ledningsanlegg for vann og avløp, iht. NORVAR rapport nr. 124-2002.
- v) *Utslipp*: tilførsel av forurenset væske/avløpsvann fra bebyggelse til avløpsanlegg og resipient. Som utslipp regnes også avløp ført til tett tank.
- w) *Nøytral fagkyndig*: Person med relevant hydrogeologisk og avløpsteknisk kompetanse, som kan foreta vurderinger av stedlige forhold, og gi nøytral anbefaling om valg av avløpsløsning, uavhengig av bindinger til teknologi og utstyr. Nøytral fagkyndig må kunne vise til relevant utdanning, deltakelse på anerkjente kurs, og/eller relevant praksis fra fagfeltet.
- x) *Kjørbar vei*: Definisjon av kjørbar vei fremgår av lokal forskrift for tømming av slamavskillere, privet, tette tanker mv. Hvorvidt en vei er kjørbar etter ovenstående, avgjøres av kommunen. I områder uten kjørbar vei, eller hvor vei ikke brøytes i vinterhalvåret, kan kommunen nekte etablering av utslipp.
- y) *Soner*: Delområder med særskilte krav til utslippskonsentrasjoner/renseeffekt ved utslipp av avløpsvann.
- z) *Områdeplan/rammeplan*: helhetlig plan som viser løsninger for drikkevann- og avløpshåndtering innenfor et område. Områdeplanen/rammeplanen må kartlegge brukerinteresser som kan bli berørt av plassering av vann- og avløpsanlegg innenfor området. Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett, og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner.

§ 5. Krav om søknad og utslippstillatelse.

Etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp, og endring/rehabilitering av avløpsanlegg, er søknadspliktig.

Kommunens søknadsskjema skal benyttes.

Utslippstillatelse vil ikke bli gitt dersom pålegg om tilknytning til offentlig avløpsnett kan gis med hjemmel i plan- og bygningsloven § 27-2.

Utslippstillatelse vil ikke bli gitt dersom kommunen i plan har fastsatt at hytter skal tilknyttes offentlig avløpsnett, jf. plan- og bygningsloven § 30-6.

§ 6. Innhold i søknad om utslippstillatelse.

Ved etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp, eller vesentlig endring/rehabilitering av eksisterende utslipp skal den ansvarlige sørge for at

1. det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad som inneholder de nødvendige opplysningene for kommunens behandling, herunder
 - a. den ansvarliges navn og adresse
 - b. om utslippet skal etableres og drives i samsvar med kravene i §§ 8 - 17 i denne forskriften [NB – oppdater referansen iht forskriftstekst og paragrafer i endelig versjon av forskriften her], eller om det søkes om å fravike disse kravene
 - c. dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives. Krav til dokumentasjonen framgår av §§ 12-13 i denne forskriften (NB! Oppdater referansen iht endelig forskrift).
 - d. plassering av avløpsanlegg og utslippssted på kart i målestokk 1:5000 eller større
 - e. utslippets størrelse i antall personekvivalenter (pe)
 - f. beskrivelse av utslippsstedet
 - g. interesser som antas å bli berørt av etableringen, herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon eller næringsvirksomhet
 - h. oversikt over hvem som skal varsles, og
 - i. samtykke fra kommunens planmyndighet dersom utslippet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven
2. parter og andre som kan bli særlig berørt av saken er varslet om innholdet i søknaden. Kopi av varselet skal sendes til kommunen samtidig med at parter og andre blir varslet. I varselet skal det fremgå at uttalelser må være kommet til søker innen en frist på minst fire uker etter at varselet er sendt
3. søknad er sendt til kommunen, etter at uttalelsesfristen er utløpt, sammen med kvittering for at varsel er sendt og eventuelle uttalelser

Varsling av berørte interesser i forbindelse med søknad om utslippstillatelse kan også berøre andre parter enn de direkte naboer til eiendommen hvor utslippet etableres. Slike interesser som også bør varsles kan være eiere av drikkevannsbrønner i utstrømningsområdet til avløpsanlegget, eller grupper og foreninger som benytter området nedstrøms et planlagt utslipp, men er ikke begrenset til kun disse.

Ved nyanlegg eller utvidelse på annenmanns grunn skal det foreligge erklæring fra grunneier om tillatelse til dette. Dette gjelder både for ledningsanlegg og renseanlegg. Kopi av erklæring skal vedlegges søknad om utslipp. Erklæringen skal tinglyses etter at tillatelse er gitt.

Reglene om varsel og granneskjønn i granneloven § 6 til § 8 gjelder ikke for utslipp etter denne forskrift.

§ 7. Behandling av søknad.

Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i denne forskriften skal avgjøres av kommunen innen seks uker. Dersom kommunen ikke har avgjort slik søknad innen fristens utløp, regnes tillatelse for gitt såfremt det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med dette. Klagefristen begynner å løpe fra den dagen behandlingsfristen utløper. Fullstendig søknad om tillatelse til utslipp med krav som fraviker «*paragrafene §§-§§ i denne forskrift*» skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker «*paragrafene §§-§§ i denne forskrift*», herunder stille strengere krav til utslippskonsentrasjoner og tekniske løsninger, fastsette krav til utslippssted, -anordning og -dyp, eller nekte etablering av utslipp. Der søknad om utslipp er i samsvar med «*paragrafene §§-§§ i denne forskrift*», kan kommunen kun varsle om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen

på seks uker ikke er utløpt, og dersom det foreligger særlige forhold som brukerkonflikter eller lignende. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Kommunen skal samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter dette kapittel med byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

§ 8. Avløpsanlegget.

Avløpsanlegg skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- avløpsvannets mengde og egenskaper,
- forebygging av lekkasjer, og
- begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp og andre driftsforstyrrelser

§ 9. Krav til utslippet.

Følgende rensekraav gjelder for utslipp i ulike soner.

Sone	Beskrivelse	Maksimum utslippskonsentrasjon Tot-P	Tilsvarende omtrentlig prosent rensegrad	Maksimum utslippskonsentrasjon BOD ₅	Tilsvarende omtrentlig prosent rensegrad	SS	Maksimum utslippskonsentrasjon E.coli
Sone 0	Utslipp til nedbørfelt med vannverk som forsyner mer enn 50 pe	≤ 0,5 mg/l	95 %	≤ 10 mg/l	95 %		0/100 ml
Sone 1	Utslipp til områder med brukerinteresser ¹	≤ 1 mg/l	90 %	≤ 25 mg/l	90 %		≤ 200/100ml
Sone 2	Utslipp til resipienter som er sårbare for eutrofiering ²	≤ 1 mg/l	90 %	≤ 70 mg/l	70 %		
Sone 3	Utslipp til normalt område ³	≤ 4 mg/l	60 %	≤ 70 mg/l	70 %		
Sone 4	Utslipp til langfjære	≤ 4 mg/l	60 %	≤ 70 mg/l	70 %		≤ 500/100ml
Sone 5	Utslipp til mindre følsomt område, sjø med god vannutskifting					20 % 180 mg/l	

¹ Brukerinteresser kan her være områder med mindre, private drikkevannskilder, eller badeplasser, fiskeplasser, turområder, områder med næringsinteresser etc, men kan også være andre typer brukerinteresser hvor det er en risiko for smitteoverføring via vann. Sone 1 kan omfatte både innlandsresipienter og sjøresipienter

² Kan også gjelde sjøresipienter som er sårbare for eutrofiering.

³ I praksis alle de områder som ikke havner innenfor andre typer soner i sonekartene, dersom resipienten hverken er utsatt for fare for eutrofiering eller er tilknyttet brukerinteresser

Commented [DEH1]: Kommunene bør gjøre en vurdering av dette ifm sjøsonekart/og generelt behov for å kartfeste soner. Se her gjerne eksempel fra Kristiansand: <https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/teknisk-og-eiendom/vann-og-avlop/renseanlegg/vedlegg-1-sonindelning-kristiansand-kommune.pdf>. I alle tilfeller må kommunene forvente at de må veilede ift. hvilke anlegg som tilfredsstiller kravene.

Commented [DEH2]: Siden det ikke er tillatt med nye eller økte utslipp i denne sonen, så vil kravene kun gjelde rehabilitering av eksisterende utslipp

Commented [DEH3]: Eksakt grenseverdi kan nok diskuteres? 99.99 % rensing = mellom 100-1000/100 ml, avhengig av konsentrasjon i urensset avløpsvann. I praksis så vil analyseresultater variere, sånn at 200-500 vil stort sett være et greit resultat. Kommunen vil dermed sjelden følge opp resultat <500/100 ml. Det gruppen også bør tenke på, er hvilke anlegg man primært ønsker å legge opp til.

Nye eller økte utslipp av sanitært avløpsvann i nedbørfelt/nedslagsfelt til større drikkevannskilder (kilder som forsyner mer enn 50 pe) tillates ikke.

Nye eller økte utslipp av avløpsvann skal generelt ikke hindre at vannforekomsten når eller opprettholder miljømålene satt i Vannforskriften.

Nye eller økte utslipp av avløpsvann skal ikke kunne forringe vannkvaliteten i nærliggende drikkevannsbrønner.

Det kan gis dispensasjon fra kravene i § 9 dersom det kan dokumenteres at et evt. utslipp ikke vil ha negativ effekt på drikkevannskilder eller annen resipient. Dokumentasjonen skal utarbeides av firma med særskilt kompetanse innen hydrogeologi, avløpsrensing og vannbåren smitterisiko.

Kommunen kan ved behandling av søknad om utslippstillatelse stille særskilte krav om maksimum utslipp av bakterier, eller andre risikoreduserende tiltak, for å beskytte brukerinteresser eller miljøet. Også dersom resipienten har liten vannføring, eller dersom resipienten står i fare for ikke å nå vannkvalitetsmålene etter vannforskriften, kan kommunen stille strengere krav. Et krav om risikoreduserende tiltak kan stilles som et krav til teknisk løsning, eller som et krav til hygienisk utslippskvalitet.

§ 10. Utslippsstedet.

Utslipp for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres slik:

- Utslipp til sjø i sone 1: **minst 5 meter under laveste vannstand**, minst 50 meter fra land, og minst 300 meter fra allment benyttet badeplass
- Utslipp til sjø hvor resipienten ikke har god vannutskifting/dårlig resipientkapasitet: minst 5 meter under laveste vannstand og minst 50 meter fra land
- Utslipp til sjø i soner uten brukerinteresser, og hvor det er god vannutskifting (sone 5): minst 2 meter under laveste vannstand, og minst 20 meter fra land
- Utslipp til innsjø: minst 2 meter under laveste vannstand, minst 50 meter fra land, og minst 300 meter fra allment benyttet badeplass.
- Utslipp til elv: resipienten skal ha helårs vannføring. Utslipp skal være dykket ved normal tørrværsavrenning, eller etablert med diffust utslipp i pukksatt grøft.
- Utslipp til grunnen: til stedlige og egnede løsmasser. Egnethet må dokumenteres gjennom grunnundersøkelser. Dette gjelder også for løsninger for etterpolering og gråvann.
- Utslipp via jordbruksdren: der hvor det er uforholdsmessig langt til resipient med helårs vannføring, kan kommunen tillate utslipp til jordbruksdren, dersom denne munner ut i resipient med helårs vannføring, jf. bokstav c i paragrafen her, eller til sjø. Kommunen kan ved søknad om tillatelse til utslipp via landbruksdren stille krav til plassering eller utforming av utslippspunkt i resipient, eller stille krav til ekstra rensetrinn før utslippet føres til dreneledning eller til utslipp i resipienten.

Resipienten og anordning for utslipp til resipient skal beskrives i søknaden. Valg og utforming av utslippspunkt skal baseres på undersøkelser av stedlige forhold, herunder vurdering av vannkvalitet, sesongmessige variasjoner i vannmengder og strømningsforhold, andre fysiske faktorer, fiske- og dyreliv, samt brukerinteresser i området. Kommunen kan kreve ytterligere informasjon (inkl. vannanalyser) om resipienten som skal benyttes.

Utslippssted for avløpsvann fra renseanlegg skal for øvrig lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås, herunder slik at utslippet ikke medfører fare for forurensning av drikkevann

Commented [DEH4]: Dette punktet er fortsatt ikke helt godt nok etter min vurdering. Litt krevende å se dette punktet i sammenheng med § 9, da § 9 stiller strengere krav til renseseffekt også til sjø enn hva som har vært vanlig. Synes fortsatt 5-10 meter og kanskje også 500 meter er ganske mye. Har derfor lagt inn 300 meter. Er mulig at 200 meter også er nok. Blant annet Kristiansand, Sandnes og Klepp har krav til dette.

Spørsmålet er også vanskelig da det i stor grad vil avhenge av lokale forhold. Videre så bør det sees i sammenheng med hvorvidt kommunen etablerer felles utslippsledninger. I så fall så bør det kunne forsvarers med plassering av utslippsledning dypere/lenger ut.

I bunn og grunn er spørsmålet om dette kravet, og andre krav i § 10 vil dette skape for store utfordringer i praksis? Grunnprinsippet er at ingen krav bør føre til «uforholdsmessige kostnader». Her bør gruppen gjøre en vurdering ift. lokale forhold: i.e. hvor ofte vil disse kravene være uproblematisk/vil det ofte skape store kostnader?

Gruppen kan også høre med Kristiansand hvordan dette fungerer i praksis hos dem. Jeg har dessverre ikke hatt anledning til å gjøre dette frem til i dag.

Se også endringer ift. pkt b, c og d i denne paragrafen.

§ 11. Lukt.

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt.

§ 12. Dokumentasjon av renseevne

- a) Minirenseanlegg skal ha dokumentasjon som tilfredsstiller NS-EN-12566-3 eller tilsvarende standard for rensegrad, slamproduksjon og gjennomsnittlig lufttemperatur. Minirenseanlegg skal i tillegg ha dokumentasjon som viser at anlegget tilfredsstiller krav i norsk forurensningsregelverk, og at det er egnet for den aktuelle bruken.
- b) Slamavskillere skal ha dokumentasjon som tilfredsstiller NS-EN-12566-1 eller tilsvarende standard.
- c) Der hvor type avløpsanlegg er omfattet av harmonisert europeisk standard, skal det foreligge dokumentasjon som viser at kravene i denne standarden eller tilsvarende standard er tilfredsstilt.
- d) Andre avløpsanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.
- e) Renseanlegg med naturlig infiltrasjon i grunnen skal i tillegg ha dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelse og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, løsmassenes egenskaper som rensemedium og risiko for forurensning.

Overholdelse av rensekrav for infiltrasjonsanlegg dokumenteres gjennom søknad om utslippstillatelse, prosjektering/utførelse i henhold til gjeldende normer, og utførte grunnundersøkelser.

Løsmassenes egenskaper som rensemedium kan unnlates fra dokumentasjonen dersom renseanlegget kun renser gråvann

Dokumentasjonen skal utføres av nøytrale fagkyndige. Kommunen kan kreve særskilt dokumentasjon på kompetanse og erfaring i forbindelse med behandling av søknad om utslippstillatelse.

Den som bygger avløpsanlegget skal også kunne dokumentere relevant kompetanse, for eksempel utdanning som maskinentreprenør eller rørlegger, og tilleggsutdanning i form av ADK-1 kurs, eller tilsvarende. I tillegg skal vedkommende kunne dokumentere erfaring fra tilsvarende arbeid.

§ 13. Krav til planlegging, prosjektering, dokumentasjon og utforming.

Alle renseanlegg skal dimensjoneres, bygges, og vedlikeholdes slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Avløpsanlegg må dimensjoneres for største forventede belastning. Ved valg av anleggstype og ved utforming av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde sanitært avløpsvann i løpet av året.

Alle renseanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet. For de anleggstyper der VA/Miljøblad er tilgjengelige, skal renseanlegget prosjekteres og bygges etter den til enhver tid gjeldende versjon av det aktuelle VA/Miljøblad for anleggstypen.

Alle drikkevannsinteresser som kan bli berørt av et planlagt utslipp skal kartlegges og inntegnes i søknaden. Det skal innhentes opplysninger om type, plassering og tilstand for de drikkevannskilder som kan tenkes å bli berørt

av utslippet. Før kommunen kan gi utslippstillatelse må det dokumenteres at potensielt berørte drikkevannskilder ikke kan bli påvirket av utslippet. Dokumentasjonen skal gjennomføres av fagkyndig firma med særskilt kompetanse innen avløpsrensing og drikkevannsbeskyttelse.

Andre brukerinteresser som antas å bli berørt av utslippet, herunder interesser knyttet til rekreasjon, dyreliv og næringsliv, skal beskrives i søknad om utslippstillatelse.

Infiltrasjonsanlegg skal benyttes der forholdene ligger til rette for det. Grunnundersøkelser i forbindelse med prosjektering av infiltrasjonsanlegg skal utføres i tråd med anerkjente metoder og prosedyrer for slike undersøkelser, slik disse fremgår fra «Norsk Vann Rapport 178/2010 – Grunnundersøkelser for infiltrasjon – mindre avløpsanlegg» eller tilsvarende retningslinjer for grunnundersøkelser. Det skal utføres grunnundersøkelser på minimum tre lokaliteter ved planlagt anleggsplassering. Bunn infiltrasjonsgrøft skal plasseres minst 1 meter over høyeste grunnvannsstand eller tette lag/fjell.

Alle utslipp til grunn må dimensjoneres, plasseres og utformes på en slik måte at det ikke oppstår utslag av delvis rensed avløpsvann til terreng, og slik at det ikke oppstår uhygieniske forhold eller andre ulemper.

Ved etablering av infiltrasjonsanlegg skal ansvarlig prosjekterende kontrollere utførelsen av anlegget, og rapportere til kommunen.

Kommunen kan vurdere å tillate tett tank i spesielle unntakstilfeller. Tett tank skal kun benyttes for klosettavløp (svartvann). Det skal benyttes lavtspylende toalett, vakuumpolett eller tilsvarende. Tanken skal ha alarm for høy vannstand.

I mannhull på alle slamavskillere, tette tanker, minirensanlegg og andre anlegg hvor dette er relevant, skal det dokumenteres påmontert fallsikring.

For utslippsledning fra slamavskillere til sjø skal det i søknaden vedlegges prosjekteringsunderlag, inklusive tegninger og beskrivelser av hvor dypt utslippet skal føres under laveste vannstand.

Alle anlegg med utslipp til overflateresipient skal være etablert med godt tilrettelagt mulighet for representativ prøvetaking, der hvor dette er mulig. Prøvetakingsstedet skal være enkelt tilgjengelig. Til søknad om utslippstillatelse skal det vedlegges egen beskrivelse av anordning for prøvetaking, med prøvetakingsinstruksjon. Dersom det ikke kan dokumenteres at anlegget er tilrettelagt for representativ prøvetaking, vil kommunen kreve at det etableres separat prøvetakingsmulighet/-kum.

Det skal monteres prøvetakingsslange på minirensanlegg der det er mulig.

§ 14. Forsøksanlegg.

Dersom dimensjonering og utforming av avløpsanlegg avviker fra anerkjente prinsipper for dimensjonering og utforming, kan kommunen avslå søknad om utslipp. Alternativt kan det gis en midlertidig utslippstillatelse, på særskilte vilkår, som regulerer krav til oppfølging og dokumentasjon. Avløpsanlegget gis da status som forsøksanlegg for en periode på inntil 5 år. Anleggseier vil her ha ansvaret for å gjennomføre og bekoste prøvetaking, etter nærmere spesifisering i utslippstillatelsen. Prøvetaking og annen oppfølging skal utføres av fagkyndige, og anleggseier er ansvarlig for rapportering til kommunen. Dersom anlegget ikke tilfredsstiller de krav som er satt i utslippstillatelsen, vil tillatelsen bli opphevet.

§ 15. Krav om avløpsplan

Kommunen har anledning til å kreve en samlet avløpsplan (områdeplan/rammeplan) for områder der dette er naturlig. Dette kan også gjelde for planlegging av felles utslippsledning til sjø.

§ 16. Krav til drift og vedlikehold.

Eier av avløpsanlegg er ansvarlig for at anlegget drives og vedlikeholdes slik at alle krav i denne forskriften følges.

Slamavskillere, minirensanlegg og andre avløpsløsninger med slamtømming tømmes iht. den til enhver tid gjeldende forskrift for tømming av slamavskillere, minirensanlegg og tette tanker mv.

Ved etablering av nye slamavskillere, tette tanker eller andre rensanlegg som krever tømming, stilles det krav om at anlegget er tilgjengelig for tømming fra kjørbar vei. Kommunen kan i enkeltvedtak gi dispensasjon fra kravet.

En forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet for visse typer avløpsanlegg, inklusive minirensanlegg, er at det inngås skriftlig avtale om drift og vedlikehold (service) med fagkyndig virksomhet. Slike fagkyndige foretak kan være leverandører/produsenter av renseløsninger, eller annet kvalifisert foretak.

Kommunen stiller krav til skriftlig avtale om drift og vedlikehold (serviceavtale) for følgende anleggstyper. Service og vedlikehold skal som et minimum utføres med følgende tidsintervall:

Minirensanlegg	2 ganger per år
Infiltrasjonsanlegg	1 gang per år
Filterbedanlegg	1 gang per år
Prefabrikert gråvannsanlegg	1 ganger per år for bolig, annet hvert år for fritidsbolig
Prefabrikert kompaktfilter	1 gang per år
Andre anlegg	Krav vil fremgå fra utslippstillatelsen

All service og vedlikehold skal utføres i henhold til skriftlig instruks.

Følgende punkter skal som minimum være regulert i en drift- og vedlikeholdsavtale, der dette er relevant for anleggstypen:

- Antall servicebesøk og omfang av service (beskrivelse av de oppgaver som skal utføres ved service, herunder kontroll av mengde slam, vannnivå, kontroll av vannkvalitet inklusive prøvetaking, kontroll av lekkasjoner/vannoppstuvning, kontroll og rengjøring av mekaniske komponenter, samt pumper, styringssystemer, dyser mv, kontroll av alarmer mv.). Antall servicebesøk som er nedfelt i avtalen skal som minimum følge oversikten over.
- Den fagkyndige virksomhetens ansvar for å stille med kompetent personell.
- Krav til utredning av årsak til ev. overskridelser av utslippskrav/rensekrav eller feilfunksjon.
- Beredskapsordning som sikrer anleggseier assistanse og utbedring av feil/skader dersom det oppstår funksjonssvikt på anlegget. Alvorlige driftsforstyrrelser skal utbedres så raskt som mulig, og senest innen 24 timer.
- Anleggseiers ansvar, herunder bestilling av ekstra slamtømming ved behov.
- Ansvar for oppretting av avvik, dersom anlegget ved endt service ikke fungerer tilfredsstillende.

Commented [DEH5]: Kommunene må vurdere om dere ønsker å legge inn en mer spesifikk referanse her.

- Rapportering av utført service og ev. avvik til kommunen. For minirensesanlegg skal rapporteringen som minimum følge mal for rapportering av service utarbeidet av Norsk Vann i samarbeid med Avløp Norge ([Vedlegg A](#))
- Beskrivelse av krav til periodisk utskifting av sentrale slidedeler.
- Leveranse av deler.
- Eventuelle andre forhold som også er av forurensningsmessig betydning for det aktuelle anlegget.

Utført service/vedlikehold skal rapporteres fortløpende til kommunen, etter utført serviceoppdrag. Utført service og ev. avvik skal rapporteres gjennom kommunens digitale løsning, der denne er tilgjengeliggjort for dette.

Ved service på minirensesanlegg skal følgende målinger foretas og rapporteres til kommunen:

- Ortofosfat (PO_4^{3-}).
- pH
- Temperatur
- Turbiditet
- Slamnivå
- Vannmengde

Dersom et godkjent foretak går konkurs, eller bringes til opphør av annen årsak, plikter anleggseier å inngå avtaler med annet fagkyndig og godkjent foretak.

Ved eierskifte av eiendom skal serviceavtalen overføres til ny eier av eiendommen, slik at anlegget sikres tilstrekkelig oppfølging. Kopi av ny serviceavtale (underskrevet av ny eier) skal oversendes kommunen. En serviceavtale skal gjelde inntil oppsigelse. Ved en eventuell oppsigelse av avtalen skal kopi av oppsigelsen sendes kommunen.

Kommunen, eller den kommunen bemyndiger, skal ha adgang til anlegget for inspeksjon og ev. prøvetaking for kontroll av at rensekrav overholdes.

§ 17. Kontroll av renseeffekt

For følgende avløpsanlegg skal overholdelse av rensekravene i forskriften dokumenteres gjennom innsending av resultat fra vannprøver:

- Minirensesanlegg
- Filterbed
- Sandfilter
- Prefabrikerte gråvannsanlegg

Prøve skal tas i henhold til følgende periodisitet:

	Sone 0	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Sone 4	Sone 5
Minirensesanlegg	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år
Filterbed	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år
Sandfilter	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år
Prefabrikerte gråvannsanlegg	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år	Hvert 3. år	Hvert 5. år

Kommunen kan også kreve at det tas ut prøve til analyse fra andre typer avløpsanlegg.

Commented [DEH6]: Fra Jæren: Kommunen kan etter en tids drift, eller ved mistanke om forurensning, be anleggseier sende inn analyser som viser effekten av anlegget (analyse av fosfor, nitrogen, BOD5 og TKB).

Commented [DEH7]: Gruppen vurderer om perioditet er riktig/vil bli fulgt opp i praksis. Det er vel ikke her mulig å si helt nøyaktig hva som er «riktig» frekvens, men dette må sees i en sammenheng med kostnader for den enkelte, sett i sammenheng med hvor viktig det vurderes å få dokumentert renseeffekten. Et alternativ vil være å satse på at kommunen i større grad gjennomfører tilsyn på det enkelte anlegg, og stiller krav o prøvetaking, med utgangspunkt i tilstandsvurdering/risikovurdering

Prøven skal analyseres for

- Tot-P
- BOF5
- TKB/E. coli⁴

Prøven skal tas av fagkyndig virksomhet, og skal tas fra representativt prøvepunkt/fritt fallende vannstrøm. Prøven skal analyseres av akkreditert laboratorium for de aktuelle prøvene. Uttak av prøve og analysene skal bekostes av anleggseier.

For avløpsanlegg hvor det ikke er krav til dokumentasjon av renseeffekt gjennom prøvetaking regnes som tilfredsstillende dokumentasjon av renseeffekt dokumentasjon i henhold til § 13.

§ 18. Dispensasjon

Kommunen kan i egen tillatelse fravike kravene i denne forskriften. Dispensasjon krever grunngitt søknad.

§ 19. Endring og omgjøring av tillatelse.

Kommunen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake

§ 20. Forholdet til eksisterende utslipp.

Tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1. januar 2007 er gyldige, inntil disse eventuelt oppheves i enkeltvedtak i medhold av forurensningsloven § 18.

Alle utslipp etablert før 1. januar 2007 og som det på tidspunkt for etablering ikke måtte innhentes tillatelse for etter det på den tid gjeldende regelverk, er ulovlige fra **1. januar 2020**, så fremt det ikke dokumenteres at de tilfredsstillende kravene i denne forskriften. Utslippene kan likevel bestå inntil det fremmes enkeltvedtak om ny søknad og/eller utbedring av anlegg, eller tilkobling til kommunalt avløpsnett.

§ 21. Klage.

Enkeltvedtak truffet i medhold av dette kapitlet, av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd, jf. forurensningsloven § 85 annet ledd. For enkeltvedtak truffet av kommunestyret er fylkesmannen klageinstans.

§ 22. Ikrafttredelse.

Denne forskriften trer i kraft ...

⁴ Gjelder avløpsanlegg i soner hvor forskriften stiller krav om rensing av bakterier.